

ČSO
a BirdLife Int.

Výzkum

Ochrana

Propagace

Patronátní
skupiny IBA

Pracovní
skupiny

Vítání ptačího zpěvu

Vítání ptačího zpěvu navazuje na tradici založenou v roce 1983 v Birminghamu pod názvem Dawn Chorus Day, kde místní ornitologové přišli s nápadem přivítat vždy první neděli v květnu ptačí zpěv. Později byla převzata řadou národních partnerů BirdLife International. Česká společnost ornitologická se přidala v roce 1992. Vítání ptačího zpěvu u nás probíhá formou vycházek do probouzející se jarní přírody, které vedou dobrovolníci z řad členů ČSO za koordinace sekretariátu. Hlavním termínem je první květnový víkend, některé akce se ale mohou konat i v dřívějším nebo naopak pozdějším termínu.

Včasné nahlášení akce

Termín pro nahlášení vycházek je uveřejňován v aktualitách na webu a bývá **už na začátku března**. Důvody jsou termín uzávěrky Spolkových zpráv, ve kterých uveřejňujeme pozvánky na Vítání, a nezbytný čas, který potřebujeme, abychom stihli vše připravit a rozeslat materiály a pokyny. Organizátoři nahláší termín akce, čas a místo srazu, program a kontakt na organizátory pro zveřejnění.

Propagace akce

Zkrácený seznam vycházek zveřejňujeme ve Spolkových zprávách, detailní informace publikujeme na webu. Týden před termínem Vítání posíláme novinářům tiskovou zprávu s pozvánkou. Pořadatelům doporučujeme v místě konání vylepit plakáty, je ale třeba zajistit legálnost výlepu (různé obce mají různá pravidla), aby nebyla ČSO napadána za černý výlep. Velmi vhodné je zaslat pozvánku regionálním médiím a umístit ji na regionální weby. **Jako hlavního organizátora je vždy nutné uvést ČSO**, ostatní subjekty mohou být spolupřadatelé.

Materiály pro pořadatele

Všem organizátorům, kteří akci včas nahlásili, zašleme propagační materiály pro veřejnost spolu s aktuálními pokyny pro pořádání akce.

Na všech vycházkách by mělo zaznít:

1. Vítání organizuje Česká společnost ornitologická, Partner BirdLife International v České republice.
2. Staňte se členy ČSO – podpořte tak ochranu ptáků (přihláška papírová nebo web).
3. Zapojte se do kampaně Jaro ožívá.

Ad 1. Informace o Vítání

Na začátku vycházky je žádoucí sdělit základní informace o Vítání (Dawn Chorus Day):

- V ČR Vítání organizuje ČSO od roku 1992.
- Smyslem je oslavit příchod jara a připomenout si nezastupitelnou roli, kterou ptáci v našich životech hrají.

Aktuální informace o Vítání získáte v sekretariátu ČSO.

Ad. 2. Prezentace ČSO a nábor nových členů

Vysvětlete lidem, co ČSO je, jaké jsou její hlavní cíle, aktivity a proč se stát jejími členy:

- ČSO je nevládní organizace zabývající se ochranou ptáků a jejich prostředí.
- ČSO sdružuje odborníky i laiky, všechny zájemce o ornitologii, pozorování ptáků a milovníky přírody.
- ČSO v ČR zastupuje mezinárodní sdružení na ochranu ptactva a jeho prostředí BirdLife International.
- Jenom díky členům může ČSO efektivně pracovat a dosahovat nezanedbatelných výsledků v oblasti ochrany, výzkumu a propagace ptactva a jeho prostředí. V současnosti je členů ČSO přes dva tisíce, ale čím více členů tím silnější bude hlas ČSO! Členové ČSO umožňují svým příspěvkem činnost sekretariátu, prostřednictvím voleb a výboru ČSO jej řídit, a pracovníci sekretariátu dělají s plným nasazením to, co by každý sám ve volném čase dělat nemohl. I pouhým členstvím v ČSO, která je českým Partnerem BirdLife International, se každý člen každodenně účastní veškeré ochranné práce nejlivnější organizace na ochranu ptactva na světě.
- ČSO realizuje vlastní i mezinárodní projekty zaměřené na výzkum a ochranu ptáků (Významná ptačí území, ochrana ptáků zemědělské krajiny, Volná křídla – potírání ptačí kriminality, monitoring ptáků, Ornitologický park Josefovské louky, projekty druhové ochrany – např. rorýs).

- ČSO organizuje výchovné a vzdělávací akce a kampaně (Vítání ptačího zpěvu, Festival ptactva, Pták roku, Jaro ožívá).
- ČSO vydává populárně naučný časopis Ptačí svět, odborný časopis Sylvia, brožury Pták roku a další.
- Členům nabízíme: zapojení do výzkumných a ochrannářských aktivit, populární i odborné publikace, využívání odborné knihovny, každoroční exkurze, pobyt na našich terénních stanicích, členství v regionálních pobočkách, vycházky, přednášky, konference a další akce.

Ad. 3. Zapojte se do kampaně Jaro ožívá

Viz kapitola Jaro ožívá.

Prezentace ČSO na veřejnosti

Organizátoři Vítání reprezentují při kontaktu s veřejností a medií ČSO, proto je nutno prezentovat oficiální stanoviska ČSO podle pozičních dokumentů a případná sporná témata předem konzultovat se sekretariátem. Oficiální prohlášení organizace mohou vydávat členové výboru, zaměstnanci sekretariátu a pověřeni členové ČSO. Ostatní vystupují jako členové ČSO, popř. členové pracovních skupin či patronátních skupin Významných ptačích území.

Podrobnosti ke komunikaci s veřejností a s médii jsou uvedeny na samostatném listu pokynů.

Několik tipů pro organizaci vycházek

Pokud pomýšlíte poprvé na uspořádání vlastní vycházky, může vám pomoci nejprve návštěva jiné podobné akce, kde získáte inspiraci i zkušenosti.

Začínajícím i ostříleným organizátorům jistě pomůže seznam nápadů, které se osvědčily jinde:

- Klasická vycházka do terénu, kdy vedoucí ornitolog průběžně určuje všechny viděné ptáky a ptačí hlasy, vysvětluje, jak je rozpoznat, povídá o jejich životě, ohrožení a možnostech ochrany.
- Vycházka s tématickými zastávkami, např. u kolonie břehulí s povídáním o jejich ohrožení a možnostech ochrany, u chovného rybníka s povídáním o vlivu intenzivního rybníkářského hospodaření nejen na ptactvo, u lesa s povídáním o vhodné věkové a druhové skladbě porostu apod.
- Stacionární stanoviště, jedno či více, např. v parku nebo u rybníka, kam mohou lidé přicházet kdykoliv

v průběhu akce a kde pro ně budou přichystány informační materiály, kvízy, hry a podobně.

Kromě samotného pozorování ptáků lze zvýšit atraktivitu celé akce některou z doplňkových činností:

- Ukázka odchyty a kroužkování ptactva s vysvětlením smyslu kroužkování. Samotné kroužkování by ale nemělo být jedinou náplní akce.
- Výstavka budek, krmítek a dalších způsobů přímé pomoci ptákům (zdůraznit, že toto je jen doplněk, základem ochrany ptactva je zdravé prostředí).
- Výstava vycpanin, peří, vajíček, nejlépe ve spolupráci s místním muzeem (ale pozor, abychom u dětí nezbuzovali sběratelské vášně, které by vedly třeba k vybírání hnízd).
- Ukázka fotografování ptactva, digiscopingu, nahrávání ptačích hlasů. Je vhodné zmínit etické zásady takové činnosti a nutnost bezvýhradně vždy upřednostňovat zájmy ochrany ptáků před čímkoli jiným (viz například kodex na forum.photomecan.eu).
- Vzdělávací hry, kvízy a soutěže pro děti i dospělé. Konkrétní náměty jsou uvedeny na samostatném listu věnovaném programu Jaro ožívá.
- Přednáška odborníka na ochrannářské, výzkumné či cestovatelské téma (venku v terénu nebo ve vnitřním prostoru s promítáním).
- Návštěva záchranné stanice pro zraněné živočichy, vypouštění vyléčených ptáků a zvířat (zdůraznit, že toto je jen doplněk, základem ochrany přírody je zdravé prostředí).
- Doplňující výklad odborníků z jiných přírodovědných oborů (botanika, entomologie, ekologie, ...).

Výsledky

Pokud to bude jen trochu možné, prosíme organizátory o zaslání fotografií (i se jménem autora) a nahlášení zajímavých pozorování (třeba jako při Festivalu ptactva celkový počet pozorovaných druhů, celkový počet pozorovaných jedinců, zajímavé či vzácné pozorované druhy, zda proběhla ukázka odchyty a kroužkování, soutěž pro děti atd.), počtu účastníků (děti prosíme zvláště) a dalších zajímavostí, abychom měli podklady pro článek na webu.

Výsledky pošlete co nejdříve do sekretariátu, nejlépe mailem na cso@birdlife.cz.

Děkujeme všem organizátorům za čas a úsilí, které akcím ČSO věnují! ...